

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban.

The only Hungarian Miners' Journal in the United States.

HIMLerville,

KENTUCKY.

„HANEM ÖNÖK JÓ EMBEREK.....“

Ugy közöljük ezt a levelet, a hogy kéhez kaptuk. Nem tesszünk hozzá és nem vesszünk el semmit belőle. A villanyos-szék árnyékából írta egy magyar testvérünk. Aki magyar ember, az olvassa el ezt az írást türelmesen, megértéssel, megbocsájtással és szeretettel.

Kelt október 25-én.

Margóczy Imre,

Pikeville, Ky.

County Jail.

Mélyen tisztelt Himler Ur,

bocsánatot kérek Önöktől, hogy ezen levelemmel háborogtam. Kérném becses pártfogásukat, nem azért mintha gyáva volnék, mert jöjjön a minnek jönni kell, bátran szembe nézek bármivel.

Önök felől már nagyon sok jót hallottam, nagyon sok szép dolgot, hogy sok magyar embert a tönk széléről huztak vissza és megmentettek, azért fordulok nagy bájomban Önökhöz.

Minden embernek vannak irigyei, akik rágalmazzák, nagyon sajnálom, hogy ezekre hallgattam és nem fordítottam korábban nagyobb figyelmet az Önök dolgai iránt. Igaz, hogy ember gyűlölő soha se voltam, hanem azért nagyon szegényem, hogy csak ilyenkor fordulok én is Önökhöz, mikor közelebb vagyok a halálhoz, mint az élethez.

Hanem Önök jó emberek, lesznek szivesek nekem megbocsájtani. Fiatal koru vagyok, aki gondtalanul él a világban, messzebb nem terjed ki a figyelme, csak azokra, akiket maga körül lát.

Bizony nagyon sok ilyen ember tapossa Amerika földjét, hanem mind az ilyenek tanulhatnak rólam. Senki nem tudja, mikor teszi rá a balsors a kezét és kívánom magyar testvéreim, hogy hamarabb keressenek jövevényeket, nem az utolsó pillanatban.

Tisztelt Himler ur, én Borsod megyében születtem Diósgyőrben, 1895 november 13-ikán. Öten vagyunk testvérek fiúk és van egy nővérem, én vagyok a legfiatalabb. Boldogult szüleim itt hagytak, mikor 6 éves voltam. Sok nyomorúságon mentem át és 12 éves voltam, mikor bátyám, Pál eljött érttem és magával vitt Nyiregy házára és ott voltam villany-szerelő tanonc 3 évig. Aztán visszakérültem Diósgyőrbe és az alatt az idő alatt bátyám Pál és Pista kijöttek Amerikába és én kijöttem utánuk 1914 januárban. Másik két bátyám otthon maradt, őket teljesen tönkretette a háború.

Én itt dolgoztam a gyárban, bányában és soha se volt bajom senkivel, mert tisztetek mindenféle nemzetséget és így engem is tiszteltek.

Azzal az illetővel, aki engem a szerencsétlenségbe taszított, soha se beszéltem, pedig én azon a völgyön dolgoztam már 9 hónapja.

E hó 16-ikán azaz vasárnap mentem meglátogatni egy pár barátomat a másik telepre. Én a Pond Creek Coal Company nyolcas számú telepén dolgoztam. Egy horvát kezeli a burding házat, én oda akartam menni burda. Nem azért, mintha nem jó helyem lett volna, de szerettem volna egy magános meleg szobát, a hol én nyugodtan dolgozhatok, mert egy gépet akartam előállítani, melyet villanyfejlesztésre lehetne használni.

Megszólítottam hát a horvát és kérdeztem van-e üres szoba. Ő kérdezte, hogy amerikai vagyok-e, én mondtam, hogy magyar vagyok. Ő mondtá, hogy majd megnézi és én ezzel haza mentem. Vacsora után a stróba mentem szivarért, ott volt egy angol a feleségével s oroszok is voltak benn.

Az amerikai egy dollárt kért tőlem és én adtam neki. Kérdeztem, hogy mit fog inni és fizettem meg nekik egy-egy üveg sört.

Fizetni akartam, egy husz dolláros tettelem a pultra, egy horvát rá volt támaszkodva, mint sokaknak szokása és ő leseperte az én husz dollárosomat. Kérdeztem tőle, hogy miért seprile, mire ő káromkodni kezdett horvátul is, meg angolul is. Én csak néztem rá, ő még jobban káromkodott, láttam, hogy be van rugva, nem akartam bántani. Kérdeztem tőle, hol van burdon, mondtá, hogy Pálnál, ahová én akartam menni.

Nem akartam bántani, hanem mondtam neki, hogy menjen haza vagy legyen csendben és ne káromkodjon és azzal kint hagytam, mire még jobban kezdett káromkodni és bejött utánam a storba.

Nem hagyott békében, én kifordultam a storból, ő jött utánam. Hívtott verekedni, én mondtam, hogy én nem verekszem.

Átmentem a burdingházba, hogy beszéljek Pállal, de ő jött utánam, hogy megöl engem, mert nem vagyok amerikai, nem merek vele

verekedni. A két kezét mindig a zsebében tartotta, de én vigyáztam. Mikor felmentünk a porcsra, megkérdeztem Pált, hogy miért akar az ő rokona velem verekedni, de ebben a pillanatban megütött, nem tudom mivel, vagy ő napig meg volt a helye.

Persze én se hagytam magamat, ütöttem én is, de engem Pál megfogott egyik kezével, őt meg a másikkal.

Erre feljött az egész horvátság és Pál mondtá, hogy menjek haza, mert én nem vagyok ott burdon. Én mondtam, hogy megyek csak a sapkát adják ide.

Akkor el is indultam, mentem a railroadra és megálltam a bucser sappal szembe, leaktartam menni dohányt venni.

Látom ám, hogy jönnek utánam hárman, az egyiknél szék volt, a másiknál nem tudom téglá volt-e vagy revolver, mert sötét volt, nem láttam jól. Én meg ott álltam és nem volt nálam semmi csak egy körömvágó kis kés.

Három ember még is sok egyre, hát leszaladtam a bucser sappa, magyar ember a tulajdonos, de ő nem volt benn. Fölkaptam egy bucser kést és fölugrottam a railrodra. Az illető már ott volt én kiáltottam neki, hogy közelébb ne jöjjön, de ő fölémelte a kezét, hogy rám sújt, hanem nem volt ideje, mert én hasbaszurtam. Ebben a pillanatban egy velőrázó sikoltást hallottam, az illető szaladt egy pár lépést visszafelé, aztán összeesett.

A másik kettő mikor ezt hallotta visszajöttek, én pedig felszaladtam a tipléhez, mert attól tartottam, hogy rám jönnek többen, volt vagy 26 szláv ott burdon.

Időm lett volna elég, megszökhettem volna, hanem minnek bujdossak, láttam, hogy mennek fel a hegyre puskával, keresni engemet, hát kiabáltam, hogy jöjjenek vissza és megadtam magam Bocsánatot kérek minden magyar testvéremtől és kérem, ne nézzék bennem a gyilkost, mert amit tettem önvédelemből tettem.

Ha bátyám olvassák ezt a levelet, kérem ne vessenek meg, mert szegényt hoztam a családra, mert más sem tett volna másként. Nyugodtan várom a történetedeket, nem kell nekik busulni.

5000 dollár bond van ki szabva, a törvény december

5-ikén lesz. Fogadtam ügyvédet, a neve, K. W. Steele, Pikeville, Ky.

S van hat tanum, egy angol, egy bulgár, két rusin, két magyar.

Azt hiszem, hogy valahogy kimegyek belőle, mert a plézen mindenki mellettem van, mindenféle nemzet, és mindenki segít pénzzel is.

Nekem vót vagy száz dollárom, hanem abból nyolcvan dollárt már adtam.

Arra a bátyámrá nem számítottam, aki Clevelandban van, mert már régen nem dolgozik s bele mászott valamely farmába, s megbukott vele, de ha az másik bátyám meg tudja mi van velem, akkor nem lesz szükség kollektálására, amitől ugysis irítozok.

Lehet belekerül pár száz dollárba az egész, s azt hiszem annyit a Pista bátyám kisegít rajtam, s én majd megadom neki valaha. A clevelandi bátyám címe Paul Margóczy, 11913 Parkview Ave., Cleveland Ohio.

A másik bátyámnak, a ki nek a segítségét várhatnám, nem tudom a címét, utoljára Gary, Indianában volt.

Tisztelt Himler ur legyen szives belenézni a dologba, s tegyen valamit az érdekeimben. S legyen szives írjon valamit az ügyvédeknek, mert ezek pénzt akarnak.

Bocsásson meg, hogy ilyen rendetlen az írásom, s ha a lapba tecik tenni javítsa ki, mert sietek vele, hogy elmenjen a trénnel.

Maradok tisztelettel a Himler ur és a bányászok iránt

James Margóczy.

Eddig tart az írás bányásztestvéreim. Margóczy Imre a a halál árnyékában nyújtja felénk a kezét és segítséget kér tőlünk, vagy rajtunk keresztül a magyar bányászoktól. Mit csináljunk?

Lehet-e ezen gondolkodni csak egy pillanatra is? Szabad-e csak egyszer is eszünkbe jutni, hogy ha bűnös, hát csak hagyjuk magára? Hogy tagadjuk meg vele a magyar közönséget?

Hogy hagyjuk sorsára és fordítsuk el a fejünket, mikor a hóhér esetleg rászijazza a villanyos-székre?

Segítünk Margóczy Imrén, a mennyit segíteni tudunk, sőt ha szükséges még erőnkön felül is mindent meg fogunk tenni, hogy kivegyük őt a korai halál karjaiból.

Éjjel-nappal dolgozni fogunk

rajta, hogy a mentőtanokról gondoskodjunk, mert Margóczy testvér önvédelemből lett a börtön lakója.

Az amerikai magyar bányászok kezét benyújtjuk a börtön vasrácsán keresztül és olyan erősen megfogjuk szerencsétlen testvérünket, hogy semmi-féle hóhér nem bír vele.

A magyar bányászok messze erő segítő keze talán képes lesz még a börtön ajtót is kinyitni, hogy újra szabad ember váljék bünbe kényszerített szegény bajtársunkból.

Nem először tesszük ezt meg, és valószínűleg nem is utoljára. Margóczy Imre attól tart, hogy kollektálni kell a javára. Mi nem tartunk attól, mert ez a pénz már össze is van régen kollektálva.

Emlékeznek rá a magyar bányászok, hogy két esztendő előtt Szilágyi Jánost vettük ki a villanyos-székéből, és akkor gyűjtöttünk össze a magyar bányászok jószívü adományaiából.

Szilágyi tárgyalása és költségei ezer dollárnál többre rugtak, de maradt néhány száz dollár akkor a védelemre gyűjtött összegből, amit a bankba helyeztünk.

Miköz Szilágyi kiszabadult, követelte tőlünk ezt az összeget és hála helyett szitkokkal illett bennünket ő is, a rokonsága is, amiért nem adtuk neki a maradékot.

Mi azonban úgy gondolkoztunk, hogy Szilágyi, a ki nek volt is pár száz dollár megtakarított pénze, megköszönheti a magyar bányászoknak, hogy az ő pénze megmaradt és idegenek mentették meg, nehogy nyújtóját követelhetne, amiért rajta segítettünk.

Nem törődünk akkor és azóta vele, hogy az általunk a haláltól megmentett ember rokonsága uton-utónfélen gyaláz, rágalmaz, szidalmaz bennünket, — nagyon-nagyon megszoktuk — azt már ezt esztendő óta.

Tudtuk, hogy más is lesz még bajban, tudtuk, hogy rosszabb idők, nehezebb kereseti viszonyok jönnek majd az országban, és biztosak akartunk lenni abban, hogy a legközelebb bajba jutó magyarnak is lesz majd pártfogója.

Azt hisszük belenyugszik mindenki, aki annak idején a Szilágyi-féle gyűjtéshez hozzájárult, hogy ezt a pénzt most Margóczy testvérünk védelmére felhasználjuk, hiszen a pénz mindenki azért adta, hogy egyszerűen magyart védelmezzünk.

S még egy pár szót kell szól-

nom azokról a dolgokról, amiket szegény Margóczy Imre a levele elején emleget.

Csakugy, mint a legtöbb magyar ember, ő sem sokat törődött a más ember bajával, amíg ő maga is nem került a bajba.

Bevallja a levele elején, hogy nem adott ránk, nem törődött sem velünk, sem azokkal a célokkal, amikért mi mindig közdöttünk. Pedig hát mik voltak a mi céljaink?

Hogy együtt, minél jobban együtt legyenek a magyar bányászok ebben az országban, hogy készen legyen a segítség, ha bajba jut közünlünk valamelyik, mert bizony könnyen juthat mindenki olyan olyan sorsra, mint Margóczy-Imre.

Bevallja levelében, hogy többet hajlott a füle a rágalmozók beszédére, a becsülettrablók hitvány nyelvére és még csak arra sem érdemesítette soha a mi törekvéseinket, hogy csak a lapunkat is megrendelte volna.

Nem vetjük ezt szemére sem Margóczyinak, sem a többieknek. Soha nem is tettük.

Ha bajban volt egy magyar bányász, soha-soha nem néztük meg, hogy ugyan velünk volt-e hát ez az ember a jó-dolgaiban is, ugyan tett-e legalább egy téglát ő is a szeretetnek ahhoz a nagy épülethez, amit mi építünk a magyar bányászoknak?

Mindig, mindenkor, mindenhol segítettünk mindenkin, aki bajba jutott, és bizony gyakran azt kaptuk köszönetül, a mit Szilágyi Jánostól kaptunk, aki a megmentésén kívül még egy kis összeget is akart tőlünk és a magyar bányászoktól; s akinek rokonai egytől-egyig felvették nemcsak a vasuti költséget és napidíjat, amiért a mentő-tárgyaláson megjelentek, de az egyikük még kártérítést is kapott az összegyűjtött pénzből, mert a burdosait magukra kellett hagyni három napra, és ezért valami kárt szenvedett.

Csak azoknak a magyaroknak a figyelmébe ajánljuk a Margóczy Imre siralmas levelét, akik ma is a rágalmozó utcabitangokkal tartanak, akik ma is többet hisznek akármelyik utszéli csavargónak, mint ezernyi bányásznak.

Kérdezzék hát meg most a bányavidékek bitangjait, a telek-svinderek százait, a többi szélhámosok légióját, az angyrénszky-féle senkiháziakat, a luky-féle csirkefogókat, a tarney-féle bakonybetyárokat, és mindazokat a nágszajú, rossznyelvű, gonosz indulatu fékeket, akik annyiszor és annyira szidják a Bányászlapot és a

Bányászlap alkotásait, hogy melyik fogja kimenteni Margóczy Imrét a börtönből és a villanyos-székéből?

Hogy ezeknek a rágalmozó csürhéknak melyike fogja csak a kis-ujját is megemelni, hogy segítsen egy bajba jutott testvérünkön?

Keressék elő a magyar bányászok lapunk legutolsó számát és olvassák el újra, hogy mit irtam abban.

Megtalálják benne, hogy vannak nekünk barátaink, vannak ellenségeink, vannak hitványgazember irigyeink, de történhetik bármi, lehet valaki barátunk vagy ellenségünk, — aki bajban van, segítségért hozzánk fordul.

Nem sejtettem akkor, hogy egy héten befül ilyen szomorú bizonyítékot ir nekem a villanyos-szék árnyékából egy olyan magyar testvér, aki maga is azzal kezdi az írását, hogy soha nem volt jó barátunk, csak mikor közelebb van a halálhoz, mint az élethez.

„hanem önök jó emberek...“ azt írja levelében, azt hiszi a lelkében Margóczy Imre, és ebben a hitében nem fog csalatkozni.

És mert nem fog csalatkozni, mert belenyújtjuk az amerikai magyar bányászok segítő kezét a börtönébe, azért fordul hozzánk minden-margóczy-imre, a miénk bajban van.

Hozzánk fordul és nem a bitangokhoz, nem a hiénákhoz, nem a rágalmozó gazemberekhez, akik ellenséget minden becsületes törekvésnek, akik szeretnék megölni azt a lapot is, mert mindazt, amit ez a lap eddig épített, mert akkor szabad préja lenne a számukra a bányászszág zsebe.

És ezt, hogy hozzánk fordul, hogy nekünk panaszkodik, hogy bennünk bizik minden bajban lévő magyar, senki nem tudta és senki nem tudja tőlünk rágalmozó elrabolni.

Hiszen Margóczy is azt írja, hogy sok rágalmat hallott, de azért a segítséget nem azoktól várja, akiknek a rágalmaikat meghallgatta, akik távol tartották a mi táborunktól, hanem tőlünk, vagyis rajtunk keresztül igenis az összetartó, a rágalmozókat remélheti.

És Margóczy Imre nem fog villanyos-székbe kerülni, amíg mi a kezünket és a szánkat mozgatni bírjuk.

Ugy-e bányásztestvérek, együtt leszünk ebben a küzdelemben, amit egy bajba esett testvér életéért kell folytatnunk?

Himler Márton.

MAGYAR Bányászlap

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

HIMLerville, KENTUCKY.

Sürgönycim—Telegram: Miners Journal, Kermit, W. Va.
Telephone: Williamson, W. Va. 417-F-12.

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban.
The Only Hungarian Miners Journal in the United States.

Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$2.00—Magyarországba \$3.00
Subscription Rates: In the United States \$2.00 — Hungary \$3.00

Megjelenik minden csütörtökön. — Published Every Thursday.

Published by MARTIN HIMLER, Editor.

A Magyar Bányászlapot bányászok írják, bányászokról bányászoknak.
The Hungarian Miners Journal is Written for Miners, of Miners
by Miners.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y.
Under the Act of March 3, 1879. Second Class Matter at the Post
Office of Himlerville, Ky. applied for.

RODÁN POFOZKODNAK?

Rodán, állítólag, pofozzák a policcok a bányászokat. — A bősök sem bannak keztyüs kézzel a bányászokkal.

Olyan híreket közölnek velünk a rodai bányászok, amikről elszoktunk már az utolsó esztendőkhöz.

S bár jól tudjuk, hogy az idők nagyot változtak a legutolsó hónapokban, mégis nehéz elhinni, amit a bányászok a rodai gyöngyöletről irnak.

Azt közli velünk egy magyar bányász, hogy a munka minden nap meg Rodán, de természetesen alaposan leszállított fizetések mellett, amibe azonban bele törődnek a munkások, mert segíteni úgy sem tudnak rajta.

Sokkal jobban fáj az embereknek, hogy a bősök állítólag durván bannak velük, s hogy a bányatelep tendőrei — pofozzák a bányászokat.

Jól tudjuk, hogy hat-nyolc évvel ezelőtt napirenden volt a virginiai bányatelepek egyik-másikán a brutális bányarendőrök bestialitása, de a háboru alatt változott a helyzet és ilyen ocsmányságok nem történtek az utolsó időkben.

Nem hittük mi sem, nem hitte más sem, hogy a rossz munkaviszonyok visszatérte magával hozza a régi bánásmódot is arrafelé, és bár nincs máskülönben okunk egy magyar bányász szavában kételkedni, mégis nehéz elhinnünk a rodai hirt.

Ha igaz az, hogy a rendőrök pofozzák a bányászokat, akkor azt kell hinnünk, hogy a rodai telep vezetősége megszédült a munkások letört helyzetétől, és ostoba rövid-látással még jobban le akarja törni a munkásembert, mint ahogy a rossz idők ugyis letörték mindnyájunkat.

Ha igaz ez a hír, akkor a rodai telep vezetője rossz szolgálatot tesz a társaságnak, mert a kerék ismét fordulni fog, s aki ma alul van, ismét felül kerül a kerékfordulással.

Egy év múlva ismét munkáshiány lesz ebben az országban és két év múlva lámpással fogják újra a bányászt keresni még azok a telepek is, a hol tisztességesen bannak az emberekkel.

És ahol ilyen komisz módon vissza-élnék most a bányászok letört helyzetéivel, az a szuper meg a policcok maguk bányászattá adják majd a szemet, ha a viszonyok újra megváltoznak.

Mi azonban addig sem akarunk és addig sem fogunk beletenyugodni, hogy akármilyen megvadult bánya-ör vadállat módjára bannjon a magyar bányászokkal.

Szivesen adunk alkalmat a bányatársaságnak is, hogy ezt a hihetetlen mocskosságot megcáfolja, meg a bányászoknak is,

hogy ezt a szomorú hírt meg erősítsék.

Irjon a társaság képviselője is, de irjanak a bányászok is Rodáról, hogy mi az igazság mindezekből, s mindkét fél leveleit közölni fogjuk az újságunkban.

S ha arról győződünk meg, hogy igaz ez a rémhír, ha azt látjuk, hogy akármelyik rendőr-bestia arra vetemedik, hogy ok nélkül a kezét egy magyar bányászra emelje, azonnal megteszük a kellő intézkedéseket, hogy végét vessünk ezeknek az állapotoknak.

Elvárjuk akkor a társaságtól, hogy az ilyen bitangokat azonnal dobják ki, mi pedig megteszük ellenük a feljelentést a megfelelő hatóságoknál.

Számítunk rá, hogy ezek a mocskosságok a társaság vezetőjének a tudta és bele-egyezése nélkül történnek — ha történnek — és hogy ennek a cikknek a megjelenése után azonnal megindítják a vizsgálatot, hogy ezek az állapotok véget érjenek.

S nehogy elfelejtse a társaság, vagy annak vezetője, hogy lehetnek jó idők, lehetnek rossz idők, a magyar bányászok nem fédtelen kutyák ebben az országban, akiket minden bitang rendőr oldalba rughat mikor neki tetszik s hogy mi mindig készen vagyunk, hogy ilyen szedett-bebeknek kiverjük a fogait.

Várjuk a rodai magyar bányászok azonnali hivadását ezekre az esetekre vonatkozólag és várjuk a társaság rögtön magyarázatát és intézkedéseit is és amennyiben ez utóbbit hiába váránk, tudni fogjuk, hogy a társaság azonosítja magát pofozkodó rendőreivel és tudni fogjuk azt is, hogy merre visz az ut az állami, a szövetségi és a szenátusi hatóságokhoz, ahol talál még az ember igazságot.

A többi bányatársaságok vezetői, tanuljanak a rodai esetből.

Gondolják meg, hogy nehéz mindenkinek hozzá szokni az új állapotokhoz, hogy keserves most kevesebért dolgozni, mint eddig dolgoztunk, és el-lensúlyozzák legalább tisztességes emberi bánásmóddal a bérleszállítás szomorú tényét.

A bányászokat pedig arra kérjük, hogy ne hagyják magukat se rugni, se pofozni, emeljék fel a szavukat mindenfelől, ahol ilyen züllötté váltak volna az állapotok; s bizzanak bennünk, mint idáig, hogy ily eseteket nem nézzük tétlenül, s hogy segítségükre sietünk a bajban lévő bányászoknak akárhová.

MUNKAHIREK.

Gunn, Wyo. Csapó János bányász azt írja, hogy ott jól megy a munka és ajánlja a helyet a magyar bányászoknak. A bánya egyenes, a szén 7 láb magas, víz, gáz és lejárókö nincs a bányában. Karbájd lámpával dolgoznak, tonnaszáma mérik a szén, tonnáként 81 centet fizetnek vegyes mérésével. Szerencsétlenség nem igen fordul elő és az emberek jól bannak. Munkásokat vesznek fel mostanában.

Divernon, Ill. Testvéreink értesítése szerint itt a munka nem a legjobban megy. 6—7 napot dolgoznak egy pedára. A bánya geese, a szén magassága 7—9 láb közt váltakozik. Víz nincs a bányában, gáz is kevés van. Lejárókö is ritka helyen van. karbájd lámpával dolgoznak. Goodman masina vágja a szén, 86 centet fizetnek tonnáként. Testvéreink ajánlják a helyet, de mostanában nem igen vesznek fel új embereket.

Clarksville, Pa. M. S. testvér értesítése szerint dolgoznak minden nap. Fizetés egy 55 bushelos káré masinás szén után 1 dollár, 50 cent egy káré szlétért, pikk után 1 dollár 35 cent káréként. Napszámok 4 dollár 35-től 5 dollárig kapnak. Szén magassága 6—7 láb, gáz kevés van, víz és lejárókö van. Lejáróköért csak az entriben fizetnek 50 centet. Az élelmiszer elég drága, lakás 4 rumos ház 10—12 dollár. Nem ajánlja M. testvér a helyet a bánya és a bánásmód rosszasága miatt.

Grandville, W. Va. A bányatársaság egy hatalmas új tipli építésére csinált szerződést és valószínű, hogy ez egy négy-hat hetes munkaszünetet hoz a telepre. Egyébként is folyik a plézen az építkezés, de ennek a tipliepítésnek a munkások nem örülnek, ha amiatt abba kell hagyniuk a munkát.

Dorfee, W. Va. A társaság szakadatlanul építi a telepet és újabb meg újabb felszerelést kap, úgy hogy maholnap négy-száz tonna szén fognak szállítani. Úgy remélik, hogy december elejére újabb munkásokat is tudnak foglalkoztatni.

Red Lodge, Montana. Azt írják onnan a magyarok, hogy hónapokig tartó hosszú szünet után most végre talán megindul a munka és úgy hírlik, hogy egyelőre négy napot remél a társaság hetenként dolgozhatni.

Logan, W. Va. A loganvidéki bányák majdnem kivétel nélkül mindennap üzemben vannak és annyi szén szállítanak nap-nap után, a mennyit a vasut innen ki tud szállítani.

El is van a vidék leve meg lehetőségek emberekkel, s alig képes egy-egy család itt-ott házat kapni.

Helvetia, Pa. Gombkötő József testvérünk értesítése szerint a bányát e hó 3-án lezárták, ennélfogva most ne menjenek oda.

SZÁNDÉKOZIK SZÜLŐHAZAJÁBA UTAZNI?

Ha szülőházába visszatérés mint hajójegy biztosítására gondol, a mi Hajójegy Képviseletünk nagyon értékes szolgálatát ajánlja ugy utazási engedély és utlevél beszerzésére, mint hajójegy biztosítására és minden más szükséges intézkedés elrendelésére. Mi az összes hajó-vonalakat képviseljük.

Ugyszintén szolgálatára és segítségére vagyunk, ha bármely rokonát akarja ide hozatni az ó-hazából.

Mi az anyanyelvén beszélünk.

Mellon National Bank

Hajójegy Képviselete

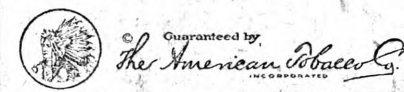
(J. J. McCORMICK & CO.)

405 FIFTH AVE.,

PITTSBURGH, PA.

It's toasted

testvéreink. Ha a munka megindul értesíteni fog bennünket Gombkötő testvér.

Maybeury, W. Va. értesüléseink szerint minden nap dolgoznak. Az Engel nevű bányában vesznek fel új embereket is és így testvéreink ajánlják a helyet, különösen magános embereknek, mert lakást családoknak nehezen lehet kapni.

A bánásmód elég jó és a bánya sem rossz.

Keystone, W. Va. itt is dolgoznak 6 napot egy héten, de most sok az ember és nem igen vesznek fel új embereket.

Gary, W. Va. az elmúlt héten hosszú szünet után megkezdődött a rendes termelés és megnyitották a régen lezárt 9 és 11 számú bányákat is.

Crumpler, W. Va. testvéreink értesítése szerint itt még nem megy jól a munka. Nem dolgoznak legfeljebb 2-3 napot egy héten így nem ajánlják ez a helyet.

Vilbur, Pa. Kiss Mihály testvér értesítése szerint 5 napot dolgoznak egy héten. A bánya egyenes, a szén tonnaszáma mérik a szén, szén után 70 cent, pikk munka 105 cent. Az élelem igen drága. Kiss testvér azt írja, csak olyanoknak ajánlja a helyet, a kik nagyon meg vannak szorultak, mert csak épen annyit lehet keresni, amiből élhet.

ÖRÜLNEK A Bányászlap OLVASÓI.

A magyar bányászok kitörő örömmel vették tudomásul, hogy a bányász-újság a végleges otthonába költözött. Száz-számra kapjuk az üdvözlő leveleket és ha a bennük foglalt sok jókívánságnak csak a századrésze teljesedik, nem lesz okunk soha a panasza.

S olvasóink nem elégszenek meg a jókívánságokkal, hanem azok egy részét mindjárt — ők maguk teljesítik.

Soha nem folyt még be annyi előfizetési díj egy hét alatt a Bányászlaphoz, mint az első héten Himlervilleben.

Mintha csak látnák a bányászok, hogy milyen sok pénzre van szükségünk a költözésnél, mintha velünk együtt számolnának, hogy: "erre telik már, ezt most megrendeljük. Erre nem telik még a héten, hát majd csak elkinlódnunk még valameddig e-nélkül is.

Több mint kétszáz testvérünk annyira igyekezett segíteni, hogy két évre előre küldték be az előfizetési díjat, ami különösen jólesett mindenképen.

A "Magyar Bányászlap" nyomdája minden tekintetben első rangú nyomda és 3-4 hét múlva nyomdai munkálatainkat is fel tudjuk ajánlani.

Lapunk pedig 1—2 hét múlva szintén a régi megszokott nagyságban keresi fel hetenként a bányászokat.

Az előfizetési díjak pedig jól jönnek még ezután is, és kérjük a magyar bányászokat, hogy segítsenek most bennünket a két-dolláros beküldésével, akik tudnak.

Honfitársak nevére pipadohány mindegyik kapható
H. RIPPEN Dohánygyára
Perth Amboy, N.J.

HALANDÓK VAGYUNK

Gondol arra, hogy családja, felesége, gyermekei milyen nehézségeknek néznek elébe, ha a családfenntartót elvesztik. Hány bányásztestvér árván maradt özvegye és gyermekei nélkülöz, mert betétjüket idegen bankokban tartották. NYUGTASSA MEG SAJÁT LELKIHERETÉT — BIZTOSítsa CSALÁDJÁ ÉRDEKÉT, HELYEZZE ÁT BETÉTJÉT IDE.

UTALVÁNYOK

DOLLÁR

PÉNZKÜLDÉS,

OKMÁNYOK

HAJÓJEGYEK,

KIHOZATALI

TUDAKOZÓDÁSI OSZTÁLYUNK minden jogi-ohazai, közjegyzői, telekkönyvi ügyben készséggel áll testvéreink szolgálatára.

HIMLER STATE BANK

WARFIELD, KENTUCKY.

EGYEDÜLI AMERIKÁBAN

Az első magyar stempelő gyár,

a mely valódi hazai árucikkeket gyárt.

Kérje azonnal a legujabban megjelent árjegyzékünket saját gyártmányu garantsált stempelt áruinkról, valamint a legujabb divatu berliner nagy gyapjúkendők, se-lyem, szövet, vászon, karton, haraszt, libatoll és D. M. C. kivarri való pamutokról.

Csomagküldés Magyarországra és a megszállott területekre.

Kérjen árjegyzékét.

CHAS. K. GROSS,

Kézimunka és stempelő gyáros.

8803 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, OHIO.

UNITED AMERICAN LINES INC.

JOINT SERVICE WITH

HAMBURG AMERICAN LINE

NEW YORK—HAMBURG DIRECT

A legrövidebb összeköttetés Közép-Európa bármely részébe. HAJÓK NEW YORKBÓL A 86-İK KIKÖTŐBŐL, North River, a 42-ik utca lábától indulnak, déli 12 órakor.

"MOUNT CLAY" "HANSA"
"MOUNT CARROLL" "BAYERN"
"MOUNT CLINTON" "WOURTENBERG"

Minden hajón 2, 4 és 6 ágyas kabinok, tágas éttermek, szalok és sétafelvezetek állanak a 3-ik osztályu utasok rendelkezésére. A "Hansa" és "Bayern" van egy pár kiválóan csinos kabin. Hajójegyek végett irjon meghatalmazott ügy-nökségeinknek, vagy a következő címre:
UNITED AMERICAN LINE, Inc.
39 BROADWAY, NEW YORK.

STEUBENVILLE BANK & TRUST COMPANY

104 South 4th Street, Steubenville, O.

PÉNZKÜLDÉS a világ minden részébe.

HAJÓJEGYEK minden vonalra kaphatók az erdelti árban.

Dollárbetétekre 4 százalékat kamatot fizetünk

ANDREÁNSZKY ARTHUR,

a külföldi osztály vezetője

VIDESZTILÁLÓ (kisüst) vörös rész-ből, 5 gallonos ára \$18.00. Vidékre csomagolási költség \$2.00. SZESZMÉRŐ complete \$2.50. A legjobb SÖR, maláta és hágai komló, egy adag, 5 gallon, vagyis 48 üveg sörre elegendő, ára 1 dollár 50 cent. Kapható különféle kyu-mölcsökönat, gin, szilva, stb.

JUHÁSZ ANDRÁS,
693 S. Clinton-St., Trenton, N. J.

A HELYES GYERMEKNEVELÉS

A szülők mindent elkövetnek, hogy gyermekeiből erős nők és férfiak váljanak.

A tisztátalan fogak nem egy betegség csirait hordják magukban és a későbbi években nyomorúsággá és elviselhetetlenné teszik gyermekeik életét.

Igazi, egészséges nők és férfiak csak akkor lesznek gyermekei, ha megtanítják őket arra, hogy naponta kétszer tisztogassák meg fogukat a "COLGATE'S" fogtisztító krémmel, az üdítő szerrel.

"JÓ FOG—JÓ EGÉSZSÉG".

A "Colgate" név bármilyen piperecikkekben a becsü-ltettséget, tisztaságot és elsőrendű minőséget biz-tosítja. Alapítottott 1806-ban.

BIZTOSITSON GYERMEKÉNEK HOSSZU ES BOLDOG ÉLETET AZALTAL, HOGY "EAGLE BRAND"-ET AD NEKI AMINT TEJE ELAPAD.

Borden's EAGLE BRAND (CONDENSED MILK)

Könnnyen elkészíthető, — és békije olyan könnyen emészt, tiszta, táperős eledel, speciálisan gyermekeknek készítve, mint saját tejét.

The Borden Company

Borden Building New York

Vágja ki e szelvényt még MOST — és postázza még MA

és INGYEN megkapja a GYERMEK EGÉSZSEGE című könyvet, melyből megtudhatja, mint kell békijét egészségesnek megtartani. Valamint etetési szabályokat saját anyanyelvén.

Név .....
Cím .....

10,000 udjóság. — Egyedüli raktár Amerikában. Helyi vevők jönnek, míg a készlet tart. Vidékiek kérjenek nagy lemezárjegyket.

LOUIS FAZEKAS, 1463 First Ave. near 76 St. New York. KIRÁLY ERNŐTŐL TÖBB SZÁZ UJ LEMEZ.

Hat éve nem jelentek meg új: Király, Berkes, Göndör lemezek az amerikai piacon. Most érkezett Budapestről.

SZENT KARÁCSONY ÜNNEPE

alig két hónapnyira van, és így tanácsos a pénz családjának már most feladni, mert különben aligha érkezik az meg idejére. Szászor nagyobb az öröm, ha a pénz Karácsonyra vagy Karácsony előtt van otthon, nem pedig január vagy februárban. Az általunk feladott pénzek a mindenki által ismert American Express Co. által mennek, és mi gondoskodunk arról, hogy ezen pénzek levonás nélkül három héten belül kifizetessenek. Irjon még ma árjegyzékért és győződjön meg arról, hogy a mi áraink a legolcsóbbak.

"KARÁCSONYI UTAZÁS"

azok részére, akik a karácsonyi szent ünnepeket a családjuk és szeretetteik körében akarják eltölteni a következő gyors és kényelmes kabinokkal ellátott hajókon.

BREMEN FELÉ:

S. S. Amerika ..... indul New Yorkból Nov. 29.
S. S. George Washington ..... indul New Yorkból Dec. 3.

TRIESZT FELÉ:

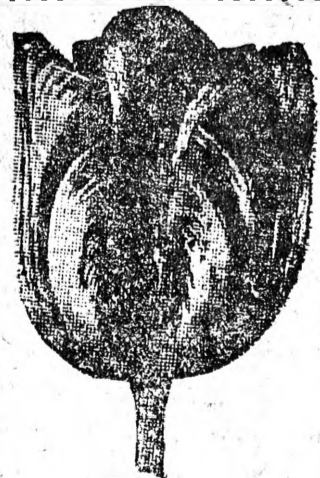
S. S. Pátia ..... indul New Yorkból Nov. 30.
S. S. Pres. Wilson ..... indul New Yorkból Dec. 3.

Ha még nincs készen az utlevele, ha családját akarja kihozatni, forduljon hozzánk minden ügyben bizalommal. Irjon a következő címre:

MAGYAR Bányász OTTHON

MINERS HOME

75 EAST 10TH STREET, NEW YORK, N. Y.

Őszi ültetésre alkalmas Gyümölcsfák, Szőlők,

rózsafák, diszfák és díszbokrok, továbbá kora tavaszon nyíló, nemes virágu

TULIPÁN, JÁCINT

nárcisz, krokusz és többféle virághagyományok a legnagyobb választékban csak egyedül nálunk kaphatók. — Mindezekről, ugyszintén öszel vetendő gazdasági és más magvakról szóló képes árjegyzékünket ingyen küldjük meg bárkinek. — Tessék irni érte. Cim:

KÁLLAY BROS. CO.

PAINESVILLE, OHIO.

PORTAGE és vidékének legjobb, legszilárdabb bankja felajánlja szolgálatait önnek. Ne küldje pénztet mindenféle magán bankokba, hanem lépjen velünk érintkezésbe. Jó pontos és lelkiismeretes ki- zsolgálásraól biztosítjuk.

FIRST NATIONAL BANK PORTAGE, PA.

A SZÉLHÁMOS TISZTELENDŐ.

Uj-fajta fékerek járják a magyar bányatelepeket, s papi ruhába öltözve fosztogatják a hiszékeny bányászokat.

A magyarulakta bányatelepeket valami új szélhámus kereste fel a mult hetekben, s miután végig csalta a Tug River völgyét, más vidékre tette át szélhámus működése színhelyét.

A lelketlen hiéna, aki egy negyven év körüli, körszakálás, középtermű ember, görög katolikus papnak adja ki magát és kéreget a bányászok közt.

Hogy mire gyűjt, vagy mily cimen kéreget, azt nem lehet tudni, mert ahány helyen volt, annyiféleképen hazudozott öszsze-vissza az embereknek.

A hiszékeny magyarok perze lépne mentek, és a "tisztelendő" plébános unak az üzlete jól ment.

Hetekig csavargott a Tug River menti bányatelepek közt és nem jutott eszébe egy magyarnak sem, hogy a hiénát elcsukassa.

Munkaközben meghuzódott a hirhedebb magyar lebujoiban, (Williamsonban például a Rinyu ur vendége volt) és ezekből járt ki estenként, hogy a hiszékeny magyaroktól vámot szedjen.

S ahogy látta a magyar emberek hiszékenységet, ahogy nap-nap után jobban ment neki a hiénálkodás, mindig mélyebben-mélyebben bocsájtkozott az üzletbe, s utóbb már a legelvetemültebb csalásokra vetemedett.

Akinek ügyes-bajos dolga volt bárhol a világon, annak elintézését a "fő-ur" magára vállalta, s annyi dollárt csalt ki előre az áldozatokból, amennyit azok hajlandók voltak levérezni.

Nemcsak a pénzt vitte el az emberektől, de nem rettent vissza attól sem, hogy a legleketlenebb módon megkárosítsa az embereket, ha valahogy alkalmá volt egy pár dollárt kicsavarni valakitől.

A szentéletű "tisztelendő" ur bevetődött a Pond Creek völgyébe is, ahol szintén vigan ment az üzlet. A szegény bányászok bőven adakoztak ezekben a szűk időkben az Isten szolgájának, és csak eltávozta után vették észre, hogy szélhámós volt a Rinyu ur vendége.

Legjobban megitta az árát a hiszékenységeknek Bernáth József, Stone, Ky. honfitársunk, akinél szintén többször járt adományért a hiéna tisztelendő.

Ottjártában ugyanis kiszagolta, hogy Bernáth honfitársnak valami elintézní valója van az óházában és perze azonnal vállalkozott rá, hogy ő az ügyet készségesen elintézi.

Mint hogy pedig ingyen tudvalevőleg nem hegedűt még Szent Dávid sem, a bányavidékek modern hiéna-szentje sem vállalkozott Bernáth József ügyének az elintézésére, hanem kivárt mindjárt előlegképen harminc dollárt a bajban lévő honfitársától.

Bernáth József most már a 30 dollárt nem is sajnálná, mert legalább megtanulta, hogy tisztességes és rendes papok nem csavarogják végig a bányatelepeket és a Rinyu-féle lebujoikat; de az a baja, hogy a papihéna értékes írásokat is vitt el tőle.

Azt hazudta neki a magát "Alexander Kilb lelkész"-nek kiadó zsvány, hogy az állandó lakhelye Himlervillen van, mert jól tudta, hogy akkor több bizalma lesz hozzá a károsultnak.

Természetes, hogy az illető szélhámós soha a magyarok plézésén nem volt, s hogy több esze van annál, mint hogy a lábát valaha a magyar plézre tegye.

Bernáthéknak azt hazudta a jómádár, hogy neki két miniszter a sógora és hogy a miniszterek otthon nagyon szívesen elintézik mindazon honfitársak dolgát, akik harminc dollárt leteljenek a "tisztelendő" szélhámósnak.

Perze ennyi jól végzett munka után a gazember eltávozott a Tug River vidékéről és valószínű, hogy most másfelé fog felbukkani a magyar bányászok közt.

Ha olvasóinknál bekopogtatna valahol a tisztelendő hiéna ur, ültessék le, beszéljenek vele barátsággal, és — küldjék el a gyermeket a rendőrért.

Itt van az ideje, hogy ezeket a csavargó bitangokat a bőrtönbe vitessük a bányászok nyakáról.

HIRESK A Bányák Világából

BIROSÁGI DÖNTVÉNY A Bányászok JAVÁRA.

Illinois állam bányatársaságait kellemetlen meglepetésben részesítette Franklin County megyei bírósága, amely döntvényt hozott a bányászok javára a minap.

A United Mine Workers kérésére ugyanis tiltó parancsot adtak ki a bányatársaságok ellen, a melyben eltiltják, hogy a bányász-szervezetet törvénytelen szervezetnek hívják, eltiltják őket, hogy a "check-off" rendszer ellen bármit tegyenek, s hogy általában ugy bánjanak a szervezettel, mintha az törvénytelen lenne, vagy akadályozzák bármily módon a szervezet békés működését.

Ilyen bírósági határozat más viszonyok közt természetes lenne, mert hiszen a szervezet rendes törvényes csoport, a mely törvényesen működik, s hogy mégis keserves meglepetés a társaságok részére, annak az oka egy szövetségi bírósági határozat, a mit nemrég nagy erőlködések által eszközöltek ki a társaságok.

Anderson szövetségi bíró ugyanis, a hatóságok panaszára nemrég a "check-off" rendszert törvénytelennek bélyegez-

bánya-iparban, hogy mi lesz a szervezet jövőndője.

Addig is két táborban lesznek a bányatársaságok, s egy részük kollektálja a szervezetnek járó tagdíjakat, a másik részük azonban ragaszkodik fog Anderson szövetségi bíró döntéséhez és megtagadja a tagságdíjak kollektálását.

NAGY Bányatársaság, Magyar Bányászok Részvételével.

Harrisburg, Illinoisi bíró Zvara August, lapunk ottani megbízottja, hogy ott nagy bányatársaság alakult, egy millió dollár alaptőkével, s hogy az alakulásban magyarok is szép számban vettek már részt.

A társaság neve "Eagle Valley Coal Co." az alaptőkéje egy millió dollár, az elnöke magyar ember, Kish András, a titkára és pénztárnoka Owndley Furman, az alelnöke A. W. Helmholz.

A társaságnak szépen vannak magyar részvényesei is, s a vidék lakossága elég szép érdeklődést mutat az új vállalkozás iránt.

A társaság irodája Harrisburgban lesz, s az első bányát, a mely slope bányá lesz, a tavaszra remélik üzembe hozni. De nagy shaft-bányát is nyitnak majd, amit az első három esztendőben számitanak üzembe hozni.

A társaság vezetőit a vidéken előnyösen ismerik, s az az általános vélemény felülük, hogy vállalkozásuk egészséges és erős lesz minden tekintetben.

A társaság vezetői kijelentették, hogy a mennyiben lehetségesco-operative irányban fejleszti a vállalatot, bányászembereket vonva be az érdekelt-ségbe.

BŐ ARATÁSA VAN A Bányá-HALÁLNAK.

Augusztusban 141 embert, az év első nyolc hónapjában 1920 embert gyilkolt meg a bányá az Egyesült Államokban.

Most jelent meg a bányafelügyelők jelentése az augusztusi bányászerecsétlenségekről, a mely szerint ezen év augusztus hónapjában 141 embert ölt meg a bányá.

Szomoruan állapítja meg a hosszú jelentés, hogy az egész esztendőben a kibányászott szén mennyiségéhez képest több embert gyilkolt meg a mesterségünk, mint az előző esztendőben, és ezt a bányafelügyelők leginkább a bányászok gondatlanságának tulajdonítják.

Az elmúlt évben minden millió tonna kibányászott szénre három és fél halálos szerencsétlenség történt, míg ebben az esztendőben négyenél is magasabb volt valamivel a halálos baleset a szén tonnájának millióira.

Azt állítják a bányafelügyelők, hogy tiz halálesetből ketőt a bányatulajdonosok könynyelműsége, négyet mesterségünk természetes veszélyei, négyet pedig a munkások gondatlansága okoz.

Mindezeket tekintetbe véve sem reménytelen a helyzet mert az utolsó tiz esztendőben ötödére csökkent a halálos szerencsétlenségek átlaga, s így lemelhető, hogy ez a mostani visszaesés nem végleges, hanem eszentul is javulni fog a helyzet valamivel.

A bányászok azzal magyarázzák a visszaesést — és magyarázatuknak meg is van a maga jó alapja — hogy ebben az évben a munka rendetlenül ment, kevés helyen dolgoztak

naponta rendszeren a bányászok, és mikor egy-egy hosszabb szünet után ismét bemegy a munkába a bányász, természetes, hogy kinn van egy kicsit a gyakorlatból, s könnyebben történik vele a szerencsétlenségtlenség, mint mikor állandóan rendszeren dolgoznak.

KIVETÉS A SZERVEZETNÉL

Az indianapolisi bányász-konvenció határozatából a bányász-szervezet tagjai egy három dolláros kiütön kivetést tartoznak befizetni, hogy a szervezett pénztára gyarapodjék.

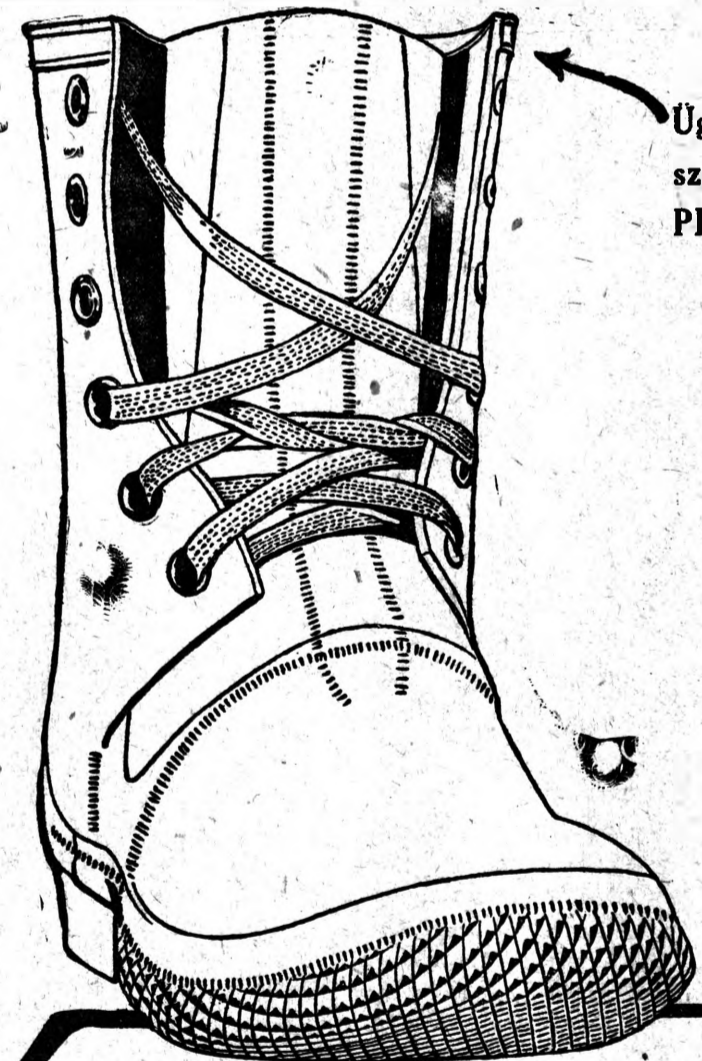
Jelenleg a nemzetközi szervezet kasszájában csak egy millió dollár van, amire egy fél milliónyi tartozás van.

Természetes, hogy a west-virginiai küzdelemhez és a tavaszra várható esetleges újabb küzdelemhez jóval több pénzre lesz szükség és ezért a bányászoknak meglehetősen súlyos áldozatokra kell készen lenni.

Ez a három dollár kivetés elég nehezen érinti a bányászokat, akik tudvalevőleg hónapok óta a szó szoros értelmében nyomorognak, de a szervezetnek a pénzre feltétlen szüksége van és a bányászok habozás nélkül be fogják fizetni a kivetett összeget mindenképpen.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Mr. John Pálur és Mr. Steve Pirka. Minden közérdekű cikknek helyet adunk, de nem közzöljük le személyes veszekedését Mr. Pálur. Nagyon sajnáljuk, hogy Önök személyes térre vitték közérdekű hozzászólásait, mert hiszen nekünk öszszetartás és nem egymással való veszekedés a jelszavunk.

Ügyeljen a száron levő PIROS CSIKRA

FEHÉR LEHIGH

BÁRMELY nehezen keres is --- ily talpat soha se talál. Ötven éven át gummi árut gyártottunk, melyek TARTÓSAK. Ne talpaltassa a mi cipőinket, azokat nem kell. A cipőszáron levő VÖRÖS VONAL JELZI, hogy Goodrich.

THE B. E. GOODRICH RUBBER CO., AKRON, OHIO.

Goodrich
Gummi cipők

MI ÚJSÁG HIMLERVILLEN.

A bányatársaság pénztárnoka nagy szorgalommal küldi ki a felszólításokat azoknak a részvényeseknek, akik tartoznak még a részvényeikre.

A pénztárnok azt akarja tudatni a részvényesekkel, hogy nincs szándéka mindenáron szorongatni az embereket, de azt kéri, hogy aki csak teheti, az fizessen annyit, a mennyit fizetni képes.

A társaság építkezése folyik, arra pénz kell, és szükséges lenne, hogy a most épülő házak befejezése után újabb házak építéséhez lehetne fogni, mert az ember kelleni fog szaporán, ha a bányában tovább is így haladnak.

Azonkívül a szénért sem fizetnek azonnal, és minél több szénen szállít a társaság, annál nagyobb hitelt kell nyújtani a szén vevőinek.

A vevők mind hitelt kérnek és hitelt kapnak, s csak egy havi szén ára is 20—25 ezer dollárra rug, pedig néha ennél jóval hosszabb hitelt kell adnunk, hogy a rendeléseket megkapthassuk.

Régi gazdag társaságok hat havi hitelt is adnak már, csak rendelkezéseket kapjanak, s nekünk ugyanezt kell tennünk.

Ákinnek tehát módjában van, az segítse a társaságot tartozásának a törlesztésével.

A mult hónap második felében több szén ment ki a telepről, mint a mennyit a társaság remélt.

Megirtuk a mult héten, hogy ennek a hónapnak az első felében 4800 tonna szén ment ki, s hogy a második felében többre van kilátás, hogy egy megüti a havi szállítási tizezer tonnát.

Ezt jóval felül haladták, mert a hónap második fele a várakozást felül multa és összesen október folyamán 11.618 tonna szén szállított ki a magyarok bányájából.

Hatszáz tonna szén naponta a termelés, mióta az új kis motor üzemben van. S ha a hónapban a nagy motor is megjön, a mit a gyár ötödike és tizedike közt ígér szállítani, ez a mennyiség emelkedni fog.

Ha tehát valami váratlan baj elő nem adja magát, November hónap sokkal jobb lesz októbernél és decemberben sikerül elérni az ezertónnos napot is.

Felesleges talán írni, hogy október 27-én minden a telepen élő magyar embernek jó napja volt, mert akkor érte el a bányára első ízben a hatszáz tonnás termelés.

S mikor a napi termelésről írunk, ne felejtse el senki, hogy négy hónappal ezelőtt százötven tonna szénrel kezdtek, míg most 14—15 kárát huz ki naponta az indzás.

Esküvő lesz e héten, s ez az első házasság, amit himlervillei lakosok kötnek egymással.

Domonkos József, a Himler Coal Co. igazgatósági tagja és egyik legrégebbi részvényese vezeti föl Bakó Ilonkát, Bakó Jánosnak, a Himler Coal Co. egy másik igazgatósági tagjának a húgát. — Egy házzal megint kevesebb jut azokra, a kik a telepre igyekeznek és a házra várnak.

Látogatók jártak a mult héten is szép számmal a telepen. Vannak, akik még nem látták a magyar plézt és csupán azért jönnek ide, hogy megnézzék a telepet és bányát s nagyon sok olyan vendégünk is akad, aki átutazik a vidéken és leszál egy napra, hogy szétnézzen közöttünk.

A látogatók nem rejtik soha véka alá, hogy mi a véleményük az eddigi munkáról, de nem volt itt egy ember sem a

ÚJ HARC KÉSZÜL WEST VIRGINIÁBAN.

West Virginia bányavidékén új harc van készülben. Ezúttal a harcot nem Mingo vagy Logan megyékben lehet várni, hanem az állam szervezett vidékein, ahol fel akarják bontani a tavasszal a szerződéseket és vissza akarják állítani az open-shop rendszert.

A szenátusi bizottság kihallgatásán az egyik bányatulajdonos kijelentette nyíltan, hogy ő is, meg a társai közül meglehetősen sokan fel fogják mondani a tavasszal a szervezettel fennálló szerződést és nem szerződés soha többé a United Mine Workers csoportjával.

Ez a bányatulajdonos kijelentette, hogy neki nem lenne kifogása a szervezkedés ellen, nem lenne kifogása az ellen sem, hogy a munkadíjak valamivel magasabbak, de nem tudabba belenyugodni, hogy a munkások kevesebbet végeznek náluk, mint az open-shop rendszer mellett dolgozó bányáknál.

A szervezet eltiltja tulajdonosok a bányászait, hogy olyan apró munkákat végezzenek, amiket kompánia munkásoknak kellene csinálni (például ázsompereket rakni a roomokban) s ezáltal megőnéítják a bányász termelő képességét.

Szerinte az a különbség egy juni-bánya és egy nem-juni-bánya közt, amit idegenek vezethetnek a gazda távol létében.

Hogy hány társaság készült a szervezettel való szakításra West Virginíában, egyenlőre nem lehet tudni, de tartanak tőle már régen a szervezeti körökben is, hogy több társasággal lesz harc ilyen ügyből kifolyólag.

Természetes, hogy ha a sze-

természetes, hogy ha a sze-

A Bányászlap Késése.

Lapunk mult heti száma késve és fogyatékosan érkezett előfizetőinkhez, amiért az olvasók szíves elnézését kérjük.

Résztint a nyomdai felszerelés üzembe vétele okozta a késedelmet, résztint a postai zónák új kerületekre való osztása csinált némi zavart.

Bányászemberek tudják, hogy új gépek első használatára rendszeren javításokkal és késéssel jár és szívesek lesznek elnézni a késedelmet.

Egy-két hét alatt rendszerben leszünk teljesen és a Bányászlap nemcsak a régi rendszer formában, de teljes pontossággal, még gyorsabban ér előfizetőinkhez, mint ezelőtt.

A MAGYAR Bányászlap Fiókirodája.

Pennsylvaniai bányászok részére Wilkes-Barre, Pa.-ban, 406 Myer Building cím alatt fiókirodát nyitottunk, a melynek vezetője Mandula József. A nevezett fel van hatalmazva előfizetések és hirdetések felvételére és nyugtázására, ugyszintén megbizottja a Himler Coal Co.-nak is.

AZ EGYLETEK SZÍVES FIGYELMÉBE.

A költözködés folytán lapunk két három száma 4 oldalon jelenik meg, ilyképen helyszűke miatt az egyleti kalauzt ezen iló alatt ki kell hagynunk, a miért az egyletek szíves elnézését kérjük.

mult héten, akinek ne tetszenék a telep is, a bányá is, és aki ne költözne szívesen azonnal is Himlervillere.

46 magyar család él most a magyarok bányájánál, akik közül azonban még nyolc család a west-virginiai oldalon, két család pedig Warfieldben lakik.

Újévre valószínűleg eléri a himlervillei magyar családok száma a nyolcvanot, s egy év alatt egyike lesz a pléz a legnagyobb magyarlakta bányatelepek ebben az országban.

naturai vizsgálatnak a bányászokra nézve kedvező eredménye lenne, akkor ilyen szerződés-bontásra a társaságok gondolatát sem mernének, s azért van rajta a szervezet mindenáron, hogy Mingo Countyt beszeresse, vagy ott legalább valamilyen kis eredményt érjen el, ha lehetséges, akkor hatóságai segédlettel.

A bányatársaságok, az ország más üzletében lévő tőrcsoveit együtt most egy izgatnak a szervezet ellen, hogy az "open-shop" rendszert Americanc-endszert neveztek el, s azt akarják belevinni a közvélemény fejébe, hogy a juni-shopok tulajdonképpen idegen rendezert jelentenek.

A háborus izgatás alatt tudvaleg öleg az idegenekre kentek mindenféle bünt és azt hiszik, hogy ha a közönséggel elhitetik, hogy az open shop igazi amerikai rendszer, akkor a szervezet elleni küzdelmeikben a közönség mellettük lesz.

Nem is érdemes arról írni, hogy ebben a tekintetben semmi igazuk nincs, csak arra akarunk rámutatni, hogy a bányák közt open-shop rendszer lehetetlen.

Lehetetlen azért, mert open-shop azt jelentené, hogy aki akar tagja lehet a szervezetnek, aki akar nem lesz tagja.

Vizsont köztudomásu, hogy ha egy telepen nincsen juni, a mi a társaságot féken tartsa, akkor ott üldözésbe vesznek mindenkit, aki a szervezethez mer csatlakozni, és a telep open-shop helyett azonnal száz százalékos scab-telep lesz. Gondoskodnak róla a bányá örök, hogy az legyen.

ELADÓ.

Hazautazás miatt 3 darab Himler Coal Company részvény két új osztálékkal együtt eladó. Erdekölönk lehet Bary János, Box 182, Whitmans, W. Va. nov. 3. 10, 17.

WALDO HOTEL

80 tiszta különböző nagyságu szobák magányosok, házaspárok és családok részére, Camlestone utazók részére éjjel-nappal nyitva áll. — John Gvngyósi, tulajdonos, Waldo Hotel, 611 Kanavha Sa., Charleston, Va. Pohne 1610.

Angol magyar Leveléz és Öngyűvédek \$1.00
Amerikai Nyelvmester szótárral 1.00
Testre erősíthető erős pénzöv . 1.50
A három egyszerre megrendelve csakis \$3.00
Gartner Lajos, pénzküldési, közjegyzői, hajóügy és jogügyi irodájában, 401 E. 80 St., New York, N. Y. ahol minden ügyét elintézik.

CSAK Egészség és Életkedv.

Valamelyik hiéna sorra járta a bányászokat és arra kérte őket, hogy a pénzüket a háznál, vagy közel tartásák. Természetesen azzal a szándékkal, hogy könnyebb legyen megkönyvékezni őket rövidesen és valamire elcsalni a pénzüket.

A Logan-vidéki magyar bányászok azonban tanultak már, még pedig a saját kárukban tanultak, s megtakarított pénzüket a bányászbankba küldik hétről hétre. És ez fáj olyan rettenetesen a hiénáknak.

A bányászok állami bankja hétről-hétre erősödik, s ma egyik legtekintélyesebb bankja a West-Virginia-Kentucky-i szénmezőknek.

A bányászok bankjának a címe: Himler Állami bank, Warfield, Ky.

SÉRVBEN SZENVEDŐK

Dobják el a sérvkötőket.

Ezer és ezer sérvben vagy szakadásban szenvedo ember talál enyhülést és szabaddul meg a sérvkötő kellemetlen kizsalástól SPURANS tudományos ADHESIP PLAPAO PADS használatával. Gondolja meg, hátafozza el magát, dobja el sérvkötőit, a gummi és vasalkatú sorító kötőteket! Hadd küldjünk önnek

INGYEN próbára PLAPAO kötőteket. Semmit sem számítunk érte, sem most, sem később. Hadd küldjünk önnek bizonyítékokat, hogy a PLAPAO PADS mit művel másoknál. Hadd küldjünk önnek sérvről szóló könyvet. Esku alatt tett vállomások az ország minden részében bizonyították, hogy a PLAPAO PADS-ek megváltották azt a kibőrdadást, amit "sérvnek" nevezünk. NE VÁRJON. NE KÉSEDELMESKEDJÉK. Küldje be a nevet és címet MA és mi elküldjük INGYEN PRÓBÁRA A PLAPAO-t, a szakadásról szóló könyvet is. Cím: PLAPAO Co., 2834 Stuart Bldg. ST. LOUIS, MO.

KISHIRDETÉSEK.

Sürgösen eladó 104 akeros farm, 7 szobás köpinés házzal együtt, nagy isztálló cementálmával, a teteje szénajtó és melléképületek, 2 néhez 16, 8 telen, 3 hízó, 50 darab szárnyas, egy automobil, egy nehez és könnyű kocsi, kasszó, kapáló, krumpli ültető és szeszkavágó gépek, óka, borona, gyepvárgó, nagy szék, két tefelész és sok apró szerszám, 22 tonna szén, 1 tonna zab, 1 tonna kukorica, 60 bushel krumpli és némi házi butor, 3 májl az állomáshoz, egy a kövezett uthoz. Iskola 200 lépésmre van és saját gyár is van farmon. Postát naponta hozzák a házhoz. Az ára \$3800.00, cash \$2500 kell, a többi megegyezés szerint. Dövebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos, Steve Mező, R. F. D. 1, Porth Leyden, N. Y. 27, 3, 10.

KERESTETÉS.

Keresem öcsémét, Parkanszky Józsefet, ki Abanij megye, monal illetőségű és tudomásom szerint jelenleg assallói lakos. Kérlek öcsém ad életjelt magadról, vagy aki tud róla legyen szives értesíteni. John Parkanszky, 19 W. 10th Str., Georgetown, nov. 3. 10, 17, 24.

Keresem Faragó Istvánt, foglalkozása mészáros, állítólag South Bethlehemben, Pennsylvaniai Államban tartózkodik. Ki címét ismeri, szíveskedjék azt velem tudatni. T. Törösi Oszkár, Himler State Bank, Warfield, Ky.

Keresem Horváth Gyula, Ugocsa megye, mátyásfalvi illetőségű unoka-öcsémét. Kérem, ha van róla tudósítást, vagy címét tudásom velem. Zilner, László, Box 66, Monville, W. Va. Logan Co. nov. 3, 10.

Keresem öcsémét, Emödy Istvánt, ki Gömör megye, Várasztródtól való és tudomásom szerint most Kentucky államban tartózkodik. Kérlek öcsém ad életjelt magadról, ha az ingatlan akaratot veled érintkezésbe lépni. Aki tud róla legyen szives értesíteni, Emödy József, Box 287, Dayton, Pa.

ELADÓ.

Hazautazás miatt 3 darab Himler Coal Company részvény két új osztálékkal együtt eladó. Erdekölönk lehet Bary János, Box 182, Whitmans, W. Va. nov. 3. 10, 17.

WALDO HOTEL

80 tiszta különböző nagyságu szobák magányosok, házaspárok és családok részére, Camlestone utazók részére éjjel-nappal nyitva áll. — John Gvngyósi, tulajdonos, Waldo Hotel, 611 Kanavha Sa., Charleston, Va. Pohne 1610.

Angol magyar Leveléz és Öngyűvédek \$1.00
Amerikai Nyelvmester szótárral 1.00
Testre erősíthető erős pénzöv . 1.50
A három egyszerre megrendelve csakis \$3.00
Gartner Lajos, pénzküldési, közjegyzői, hajóügy és jogügyi irodájában, 401 E. 80 St., New York, N. Y. ahol minden ügyét elintézik.

CSAK Egészség és Életkedv.

Valamelyik hiéna sorra járta a bányászokat és arra kérte őket, hogy a pénzüket a háznál, vagy közel tartásák. Természetesen azzal a szándékkal, hogy könnyebb legyen megkönyvékezni őket rövidesen és valamire elcsalni a pénzüket.

A Logan-vidéki magyar bányászok azonban tanultak már, még pedig a saját kárukban tanultak, s megtakarított pénzüket a bányászbankba küldik hétről hétre. És ez fáj olyan rettenetesen a hiénáknak.

A bányászok állami bankja hétről-hétre erősödik, s ma egyik legtekintélyesebb bankja a West-Virginia-Kentucky-i szénmezőknek.

A bányászok bankjának a címe: Himler Állami bank, Warfield, Ky.

SÉRVBEN SZENVEDŐK

Dobják el a sérvkötőket.

Ezer és ezer sérvben vagy szakadásban szenvedo ember talál enyhülést és szabaddul meg a sérvkötő kellemetlen kizsalástól SPURANS tudományos ADHESIP PLAPAO PADS használatával. Gondolja meg, hátafozza el magát, dobja el sérvkötőit, a gummi és vasalkatú sorító kötőteket! Hadd küldjünk önnek

INGYEN próbára PLAPAO kötőteket. Semmit sem számítunk érte, sem most, sem később. Hadd küldjünk önnek bizonyítékokat, hogy a PLAPAO PADS mit művel másoknál. Hadd küldjünk önnek sérvről szóló könyvet. Esku alatt tett vállomások az ország minden részében bizonyították, hogy a PLAPAO PADS-ek megváltották azt a kibőrdadást, amit "sérvnek" nevezünk. NE VÁRJON. NE KÉSEDELMESKEDJÉK. Küldje be a nevet és címet MA és mi elküldjük INGYEN PRÓBÁRA A PLAPAO-t, a szakadásról szóló könyvet is. Cím: PLAPAO Co., 2834 Stuart Bldg. ST. LOUIS, MO.

CUNARD-ANCHOR

A magyar kormány által engedélyezett hajóstársaság Magyarországba, Jugoszláviába, Csehszlovákiába és Romániába Hamburgon át

SAXONIA, december 8
Cabin \$145, Il. o. \$125.00 és \$5 adó. Trieszt és Fiume, Genova át.

CAMERONIA, november 19
CARONIA, december 7
Jegyek ára: Triesztig \$110.00, Fiumeig \$111.00 és adó \$5.00
Cherbourg és Southampton keresztül

ARMANIA november . . . 5
ARMANIA november . . . 15

Kitüntetés szervezett és előnyös pénztárfalások Magyarországra. Helyi ügyünkön van az ön városában vagy közelében is.

KERESTETÉS.

Keresem öcsémét, Parkanszky Józsefet, ki Abanij megye, monal illetőségű és tudomásom szerint jelenleg assallói lakos. Kérlek öcsém ad életjelt magadról, vagy aki tud róla legyen szives értesíteni. John Parkanszky, 19 W. 10th Str., Georgetown, nov. 3. 10, 17, 24.

Keresem Faragó Istvánt, foglalkozása mészáros, állítólag South Bethlehemben, Pennsylvaniai Államban tartózkodik. Ki címét ismeri, szíveskedjék azt velem tudatni. T. Törösi Oszkár, Himler State Bank, Warfield, Ky.

Keresem Horváth Gyula, Ugocsa megye, mátyásfalvi illetőségű unoka-öcsémét. Kérem, ha van róla tudósítást, vagy címét tudásom velem. Zilner, László, Box 66, Monville, W. Va. Logan Co. nov. 3, 10.

Keresem öcsémét, Emödy Istvánt, ki Gömör megye, Várasztródtól való és tudomásom szerint most Kentucky államban tartózkodik. Kérlek öcsém ad életjelt magadról, ha az ingatlan akaratot veled érintkezésbe lépni. Aki tud róla legyen szives értesíteni, Emödy József, Box 287, Dayton, Pa.

ELADÓ.

Hazautazás miatt 3 darab Himler Coal Company részvény két új osztálékkal együtt eladó. Erdekölönk lehet Bary János, Box 182, Whitmans, W. Va. nov. 3. 10, 17.

WALDO HOTEL

80 tiszta különböző nagyságu szobák magányosok, házaspárok és családok részére, Camlestone utazók részére éjjel-nappal nyitva áll. — John Gvngyósi, tulajdonos, Waldo Hotel, 611 Kanavha Sa., Charleston, Va. Pohne 1610.

Angol magyar Leveléz és Öngyűvédek \$1.00
Amerikai Nyelvmester szótárral 1.00
Testre erősíthető erős pénzöv . 1.50
A három egyszerre megrendelve csakis \$3.00
Gartner Lajos, pénzküldési, közjegyzői, hajóügy és jogügyi irodájában, 401 E. 80 St., New York, N. Y. ahol minden ügyét elintézik.

CSAK Egészség és Életkedv.

Valamelyik hiéna sorra járta a bányászokat és arra kérte őket, hogy a pénzüket a háznál, vagy közel tartásák. Természetesen azzal a szándékkal, hogy könnyebb legyen megkönyvékezni őket rövidesen és valamire elcsalni a pénzüket.

A Logan-vidéki magyar bányászok azonban tanultak már, még pedig a saját kárukban tanultak, s megtakarított pénzüket a bányászbankba küldik hétről hétre. És ez fáj olyan rettenetesen a hiénáknak.

A bányászok állami bankja hétről-hétre erősödik, s ma egyik legtekintélyesebb bankja a West-Virginia-Kentucky-i szénmezőknek.

A bányászok bankjának a címe: Himler Állami bank, Warfield, Ky.

SÉRVBEN SZENVEDŐK

Dobják el a sérvkötőket.

Ezer és ezer sérvben vagy szakadásban szenvedo ember talál enyhülést és szabaddul meg a sérvkötő kellemetlen kizsalástól SPURANS tudományos ADHESIP PLAPAO PADS használatával. Gondolja meg, hátafozza el magát, dobja el sérvkötőit, a gummi és vasalkatú sorító kötőteket! Hadd küldjünk önnek

INGYEN próbára PLAPAO kötőteket. Semmit sem számítunk érte, sem most, sem később. Hadd küldjünk önnek bizonyítékokat, hogy a PLAPAO PADS mit művel másoknál. Hadd küldjünk önnek sérvről szóló könyvet. Esku alatt tett vállomások az ország minden részében bizonyították, hogy a PLAPAO PADS-ek megváltották azt a kibőrdadást, amit "sérvnek" nevezünk. NE VÁRJON. NE KÉSEDELMESKEDJÉK. Küldje be a nevet és címet MA és mi elküldjük INGYEN PRÓBÁRA A PLAPAO-t, a szakadásról szóló könyvet is. Cím: PLAPAO Co., 2834 Stuart Bldg. ST. LOUIS, MO.

KISS EMIL, Bankár

A Magyar Királyi Államvasutak Menetjegy-irodájának kizárólagos képviselője.

A Magyar Királyi Állami Jegyintézet megbízásából a magyar lebélyegzésű barkjegyvek hivatalos gyűjtőhelye.

A PÉSTI MAGYAR KERESKEDELMi BANK
kizárólagos képviselője.

Az amerikai magyarság rendelkezésére bocsátja 25 éves gyakorlati párosult szakértelmét és EL-SÓRÁNGU ÖSSZEKÖTTETÉSEIT A BANKÜZLET minden ágában.

PÉNZKÜLDÉS Magyarországra és az elszakadt területekre postán, vagy kábel útján gyorsan, pontosan.

KÉSZPÉNZDOLLÁROK kifizetése Magyarországon és Jugoszláviában.

— Hajójegek az összes vonalakra. —

KAMATOZÓ BETÉTEK elhelyezése itt és Magyarországon.

UTALVÁNYOK. — HITELLEVELEK. — CSEKK-KEK KIALLITÁSA. — ÉRTÉKPAPIROK VÉTELE ÉS ELADÁSA. — KERESKEDELMi MEGBIZATÁSOK ELLÁTÁSA. — INCASSOK. — KÖZJEGYZŐI ÜGYEK.

Minden levélbeli kezérelésködére pontosan, szakértelen válaszolunk.

KISS EMIL BANKHÁZA

133 SECOND AVENUE, NEW YORK CITY.
(a 8-ik utca sarkán.)

EMBEREKET KERESÜNK minden város és plézen gyógyszer eladására. Egy kis szorgalommal 5-10 dollárt kereshet naponta, mikor a munkából hazajött. Gyakorlat nem szükséges. Minden felvilágosítást megadunk. — Irjon bővebb felvilágosításért erre a címre:

APOLLO SUPPLY CO.
512 S. West End Ave., DETROIT, MICH.

FIGYELEM Bányászok

Minek dolgoztok olyan helyen, ahol nem vagytok megelégedve, a keresettel.

Nálunk körülbül 200 magyar bányász dolgozik és mind meg van elégedve.

A mi bányánk Union-bányá, ahol nincs sztrájk és minden nap dolgozunk.

Tonnánként fizetünk. ENTRIBEK 76 és fél centet. RUMBAN 70 és fél centet.

Magas szenünk van!

Különben higgyen saját szemekkel és nézze meg bányánkat vagy irjon felvilágosításért az itten levő bányászoknak, vagy írhat a Compániának is.

Családost magyar bányászoknak a vasuti költséget is megfizetjük.

Irjon erre a címre:

Kellys Creek Colliery Co.
J. J. Snure, Mgr.
WARD, W. VA.

UTIRÁNY: Akár honnét utazik, szálljon ki Charleston, W. Va.-ban. Itt menjen át a K. and M. vasúthoz és kérjen jegyet Ward, W. Va.-ba.

MAI SZELVÉNY

Amerikai magyarok részére, fontos tulajdókkal bíró könyvcsekk INGYEN küldünk bárkinak, a ki a lenti szelvényt kitélvé beiktatja ezen címre:

Manufacturers Patent Co.
520 FIFTH AVE., NEW YORK.

Nevelem
Címem

Toms Creek és vidéki Magyar Bányászok!

Ne tartásátok pénztékeket idegen városban. Tartásátok azt itt, a bányászok bankjában. Bankunk oly biztos, mint bármely legnagyobb bank. Magyar bányászokat szívesen látunk. Sok magyar ügyfelünk teljes bizalommal van hozzánk.

THE MINERS BANK OF COMMERCE
C. O. RAMSEY, pénztárnok.
COEBURN, Virginia.

5 PERCALATT

megtanulhat ezen a nagyszerű Zither-Gitáron játszani a nélkül, hogy a hangjegyeket ismerne. Nemcsak egy felnött, de egy gyermek is azonnal tud játszani a mi módszerünk szerint.

Mulatságos és örömet hoz a házba a lágy melóbusz különleges, patentított hangszer dalama, a mely a gitár és a citera kedves lágy hangját egyesíti. A hátra hangja teljes mely és kedves, gazdag kísérelje akármilyen vonos hangszernek és éneknek. Értel a hangszerrel ugyanazon hatást el lehet érni, a mizez ezelőtt vagy négy hangszer kellett. A 46 hur 15 páros és 4 bitáros, 4-es sorozásban vannak elhelyezve. A 10, erős 22 1/2 inch nagyságu hangszor finoman, zongoraszerűen van kiállítva díszítéssel. Adunk vele 4-huzó kulcsot, hangszertartót, mandolin kalapácsot, és két játszó gyűrűt. Az egész egy jó erős toka van csomagolva. Az ára ezen Mandolin-Gitárnak csak \$12.00. Minden zenehatárnak, minden családnak kell lenni. A legtöbb ember szerete játszani, de a hosszú tanulási idő és költség miatt nem játéknak.

Most van alkalma. Nem szükséges a hangszernek tudása, nem kell időt pazarolni, nem szükséges tanító. Küldjön most két dollárt, a többit fizesse, ha megérkezik. A hangszer parcell post küldjük.

Teljesen ingyen 100 illusztrált kotta válogatott, közkezevelt, népies, ugyszintén klasszikus dalok és 5 PERC alatt egy játszani, mint egy művész. On is boldog lesz, ép úgy mint sok más ezer. Ha nincs megelégedve a pénz visszafizetjük.

SELF-PLAYING ZITHER AND GUITAR CO.
Dept. 6, 1511 Heyworth Bldg., Chicago, Ill.